

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
Державний біотехнологічний університет
Alex Ekwueme Federal University (Nigeria)
ARTIFEX University of Bucharest (Romania)
Klaipeda State University of Applied Sciences (Lithuania)
Kingdom University (Bahrain)
University of Žilina (Slovak Republic)
Wayamba University of Sri Lanka (Sri Lanka)
Ventspils University College (Latvia)
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Львівський національний університет природокористування
Львівський торговельно-економічний університет
Національний авіаційний університет
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний університет «Львівська політехніка»
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна



**МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ:
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ,
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**

**Матеріали III Міжнародної
науково-практичної інтернет-конференції**

10 листопада 2022 р.

Харків
ДБТУ
2022

УДК 330.354:339.92
ББК 65.9(4Укр)-96
М55

Організаційний комітет:

Голова комітету: *В.М. Михайлов*, д-р техн. наук, проф.

Заступники голови: *М.Л. Серік*, канд. техн. наук, доц.; *Т.Ф. Ларіна*, д-р екон. наук, проф.; *Н.Б. Кащена*, д-р екон. наук., проф.;

Члени оргкомітету: *В. Бартосова*, канд. екон. наук., доц.; *М.Г. Безпарточний*, д-р екон. наук, проф.; *Буддхіні Хемамалі Амаратунга*, ст. викл.; *В.А. Гросул*, д-р екон. наук, проф.; *М. Живітере*, д-р екон. наук, проф.; *С.О. Зубков*, д-р екон. наук, проф.; *Р. Кіндіріс*, д-р наук з управління, проф.; *Т.Д. Косова*, д-р екон. наук, проф.; *Г.М. Коптева*, д-р екон. наук, проф.; *Р.М. Остапенко*, канд. екон. наук., доц.; *Александрю-Лучіан Маноле*, проф.; *Т.В. Мединська*, канд. екон. наук., доц.; *О.О. Нестеренко*, д-р екон. наук, проф.; *В.С. Ніценко*, д-р екон. наук, проф.; *А.А. Пилипенко*, д-р екон. наук, проф.; *О.С. Прокопишин*, канд. екон. наук., доц.; *Саад Знад Дарвіш*, Ph.D з ділового адміністрування; *Т.О. Ставерська*, канд. екон. наук., доц.; *Огбу Еде Фрайдей*, Ph.D з управління персоналом; *Геннадій Чобану*, д-р екон. наук; *В.П. Яковлева*, *О.М. Жданович*.

Конференцію включено до Переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки в системі Міністерства освіти і науки України на 2022 рік згідно листа ІМЗО МОН України від 12.01.2022 № 22.1/10-28

М55 **Механізми забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід** [Електронний ресурс] : матеріали III Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 10 листопада 2022 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. – Харків, 2022. – 494 с. – Електронні текстові дані. – Режим доступу : <http://btu.kharkov.ua/nauka/konferentsiyi/>

Збірник містить матеріали, у яких розглядаються проблеми та перспективи розвитку механізмів забезпечення економічного зростання України в умовах динамічних викликів і загострення глобальних протистоянь. Представлено фінансові важелі, обліково-аналітичне забезпечення, соціально-економічні та правові аспекти реалізації потенціалу відновлення економічного зростання з урахуванням міжнародного досвіду та орієнтацією на підвищення професійної компетентності фахівців економічного профілю.

Матеріали друкуються в авторській редакції мовою оригіналу. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

УДК 330.354:339.92
ББК 65.9(4Укр)-96

© Державний біотехнологічний
університет, 2022

Р.Ф. Бруханський, д-р екон. наук, проф. (ЗУНУ, Тернопіль)

І.В. Спільник, канд. екон. наук, доц. (ЗУНУ, Тернопіль)

АКТУАЛІЗАЦІЯ ПЕРСПЕКТИВ ПРОФЕСІЇ БІЗНЕС-АНАЛІТИКА ТА ЙОГО ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

У сучасних умовах посилення динамічності, ризикованості та нестабільності підприємницької діяльності значної популярності набуває практика звернення керівників бізнесу до послуг експертів з вирішення широкого кола проблем – аналітиків, для ідентифікації яких сучасний лексикон застосовує терміни «агент змін», «ініціатор змін».

Згенерований аналітичний коцепт «бізнес-аналіз» передбачає пошук і виявлення потреб зацікавлених сторін, ідентифікацію причин виникнення проблем, обґрунтування можливих варіантів їх вирішення, формування пропозицій щодо подальшого успішного розвитку бізнесу.

Позиціонування фахівця, пов'язаного з аналітичною діяльністю, як у вітчизняній, так і у міжнародній практиці, є одним із найбільш престижних і високооплачуваних на конкурентному ринку праці. З огляду на це, до бізнес-аналітики, як виду діяльності й галузі знань, що динамічно розвивається, а також до відповідного освітнього продукту виникає закономірний інтерес.

У зарубіжній практиці тлумачення терміну «бізнес-аналітика» застосовується у двох інтерпретаціях: 1) Business Intelligence (BI); 2) Business Analytics (BA). Однак, в українському лексиконі прийнято вживати лише єдиний варіант – «бізнес-аналітика».

Одна із провідних дослідницьких і консалтингових компаній у сфері інформаційних технологій Gartner, Inc., трактує бізнес-аналітику (BI) як «узагальнююче поняття, що включає застосунки, інструменти й інфраструктуру, а також кращі практики, які забезпечують доступ до інформації та її аналіз з метою оптимізації рішень і управління ефективністю» [1]. За інтерпретацією цієї ж компанії бізнес-аналітика (BA) «складається з рішень, які використовують для побудови моделей аналізу та моделювання для створення сценаріїв, розуміння реалій і прогнозування майбутніх станів. Бізнес-аналітика включає аналіз даних, прогнозну аналітику, прикладну аналітику, статистику» [1].

Згідно з Microsoft PowerBI бізнес-аналітика – це «процес аналізу історичних і поточних даних, націлений на отримання практично цінних аналітичних відомостей для прийняття стратегічних бізнес-

рішень. Засоби бізнес-аналітики вирішують це завдання, обробляючи значні обсяги даних із кількох джерел і представляють результати в зручних для розуміння та поширення форматах» [2].

Вважаємо доцільним зазначити, що оскільки сутність роботи аналітика залежить значною мірою від специфіки галузі, то виникають альтернативи з конкретизацією його фаху.

Приміром, у площині застосування бізнес-аналітики для потреб ІТ прийнято диференціювати аналітиків за спеціалізацією: ВІ-аналітик; ВА-аналітик; системний аналітик; дата-аналітик тощо.

Доцільно припустити, що місія бізнес-аналітика у значній мірі залежить від специфіки роботи організації та її потреб, а також ступеня усвідомлення необхідності введення посади бізнес-аналітика.

Прийнятним є декілька варіантів організації аналітичної роботи на підприємстві: 1) внутрішня централізація (наявність підрозділу або особи для виконання функцій аналізу); 2) внутрішня децентралізація (усі аналітичні функції розподілені між працівниками підрозділів, які займаються аналізом в межах реалізації своїх функціональних завдань); 3) зовнішня (виконання аналітичних функцій забезпечують зовнішні аналітики спеціалізованих консультаційних організацій, які надають відповідні послуги на засадах аутсорсингу); 4) комбінована (частину функцій підприємство виконує самостійно, решту – отримує як послугу).

Підстав для сумніву не виникає. Сучасна турбулентність бізнесу вимагає залучення фахівців новітнього рівня з креативним мисленням і належною аналітичною підготовкою.

Освітньо-професійна програма підготовки магістрів «Бізнес-аналітика та управління інноваційними системами» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування», започаткована Західноукраїнським національним університетом у 2021 році, є яскравим прикладом тісної співпраці науки, освіти і бізнесу та врахування запитів стейкхолдерів на підготовку фахівців з бізнес-аналітики.

Інформаційні джерела:

1. Gartner: IT Definitions and Glossary. URL: <https://www.gartner.com/en/information-technology/glossary>

2. Microsoft. PowerBI. URL: <https://powerbi.microsoft.com/ru-ru/what-is-business-intelligence/>